

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2021/2022

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Veronika Lorencová
Identifikační číslo studenta: 75681947

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Obecná teorie a dějiny umění a kultury
Studijní obor: Dějiny křesťanského umění - Ph.D.
ID studia: 550327

Název práce: VARIARUM DELINEATIONUM ET PLERARUM PAULI PAGANI ET ALIORUM. Kresby Paola Paganiho a umělců z jeho okruhu v albech Vědecké knihovny v Olomouci
Pracoviště práce: Ústav dějin křesťanského umění (26-UDKU)

Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: doc. PhDr. Martin Zlatohlávek, Ph.D.

Oponent(i): Mgr. Ing. Zdeněk Kazlepka, Ph.D.
PhDr. Martin Mádl, Ph.D.

Datum obhajoby: 10.02.2022 **Místo obhajoby:** Praha

Termín: řádný

Průběh obhajoby: Předseda přivítal přítomné a požádal školitele doc. Zlatohlávku, aby představil defendentku. Doc. Zlatohlávek pohovořil o průběhu studia defendentky a její publikační a grantové činnosti. Shrnul téma disertační práce a vyzdvihl náročnost projektu a naprosto zásadní přínos její práce, především nová připsání, výrazně zpřesněná a inovativní oproti dosavadní literatuře. Zdůraznil, že práce poskytuje solidní základ pro další bádání a zasluhovala by si po drobných korekturách publikovat. Předseda vyzval defendentku, aby představila svou práci. Defendentka hovořila o své metodě. Především o upřesnění atribucí (zejména oproti starším připsáním Milana Tognera). Zdůraznila, že se práci pokusila pojmout v širším kontextu a detailní analýze Paganiho rukopisu v různých fázích jeho tvorby. Konstatovala, že nejen malířský, ale i kresebný projev Paganiho prošel vývojem. Za účelem studia podnikla řadu studijních cest, aby popisovaná díla poznala z autopsie. Díky tomu se podařila řada nových připsání. Například pokud se jedná o akademické akty, které byly dosud připisovány Paganimu, je defendentka toho názoru, že jde kopistická díla rozličných kvalit. Vyvrací rovněž některé názory M. Tognera ohledně provenience některých kreseb. Předseda požádal dr. Kazlepku o shrnutí jeho posudku. Dr. Kazlepka uvedl, že dle jeho názoru měla práce začít poslední kapitolou. Defendentce vytkl, že se opřela o již známé poznatky. Uvedl, že se defendentka v práci se soustředila na chronologii, ale opomenula kontext soudobého benátského malířství. Zmínil

charakteristiky benátského malířství z hlediska kompozičních figur. Ocenil nové připsání některých kreseb zejména z Velehradu. Po formální stránce práci vytkl chyby a přehlédnutí, která by mohla být odstraněna při pečlivějším opětovném čtení. Práci k obhajobě nedoporučuje.

Předseda požádal dr. Mádlu o shrnutí posudku.

Dr. Mádl shrnul svůj posudek, který je pozitivní. Na práci oceňuje, jak se kriticky vyrovnává se starší literaturou, která je velmi bohatá. To přináší výhody, ale i výzvy k novým pohledům a hodnocením. Ty v práci skutečně našel. Pro absolventa je téma velmi náročné a obtížné, neboť si již musí intenzivně osvojit zkušenost a erudici znalce v krátkém čase. Dovedl by si představit určitá vylepšení. Práce by si zasloužila publikování, ale s určitým odstupem. Uvedl určitá doporučení ke zpřesnění některých charakteristik Paola Paganiho a jeho prostředí (nebyl „jen lombardským umělcem“). Formující vliv mělo „komunitní“ horské prostředí, ze kterého Pagani vzešel, které se vyznačovalo nedostatkem příležitostí vyniknout. Ty si Pagani, na rozdíl od svých předků, dokázal nalézt. Forma esejí je, vzhledem k tématu, zajímavá, ale bylo by možné uvažovat o klasickém formátu katalogu. Práci ale rozhodně doporučuje k obhajobě.

Předseda předal slovo defendentce.

Defendentka poděkovala za posudky a náměty k zamyšlení. K posudku dr. Mádlu uvedla, že si uvědomuje komplexní otázku regionu Paganiho původu. K formálním chybám, které vytkl dr. Kazlepka, uvedla, že práci pozorně četla a zajistila si i korektury. Ale chybám a překlepům nedokázala zabránit. Vysvětlila svá nová připsání (Pelegriani vs. Molinari). Uvedla, že v díle Paganiho je vedle benátského i lombardský kontext. Vyhovět výtkám ohledně absence kontextu by vyžadovalo rozvedení tématu. Pokud by mělo být něčím více než jen kompilací dosavadní literatury, vyžadovalo by to značný prostor. Za svým přístupem a metodikou si stojí.

Dr. Kazlepka uvedl, že nezná žádnou práci věnovanou kresbě, která by tuto metodiku používala. Snaha o chronologické zařazení kreseb nefunguje. Kresba se v průběhu života umělce mění jen málo. Mění se jen s ohledem na funkci a účel. Malba se měnit může, ale kresba zůstává stejná. Uvedl, že ho mrzí, že v práci nebylo více rozvedeno zajímavé téma Paganiho cest mezi Kroměříží a Itálií.

Defendentka uvedla, že v tomto směru byla velmi opatrná a snažila se vyhnout psychologizujícím soudům. Nechtěla sklouznout k teoriím a k metodám, vůči kterým se vymezovala.

Dr. Mádl doplnil, že se musí trochu zastat druhého oponenta, v jehož posudku neshledává tendenci nutit k psychologizující analýze „rozpoložení umělce“. Je vhodné zvolenou metodu korigovat jinými pohledy a dostupnými metodami. Lpění na jedné metodě může práci diskvalifikovat.

Defendentka uvedla, že výtka ohledně absence analýzy psychologizujícího rozpoložení se v posudku Dr. Kazlepky skutečně nachází, i když v daném kontextu ji mohla špatně interpretovat. Teze byla v následné debatě dále rozvinuta. Doc. Zlatohlávek konstatoval, že v kresbě, zejména umělců, kteří cestují, se kresbný projev proměňuje. Je toho názoru, že se lze pokusit i o nastínění stylového vývoje, byť s určitými limity.

Předseda ukončil veřejnou část obhajoby.

Výsledek obhajoby:	prospěl/a (P)	
Předseda komise:	prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D. (přítomen)
Členové komise:	doc. PhDr. Martin Zlatohlávek, Ph.D. (přítomen)
	PhDr. Eva Bendová, Ph.D. (přítomen)
	PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.
	PhDr. Nikolaj Savický, Ph.D. (přítomen)